

***SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
W PUBLICZNEJ SZKOLE
PODSTAWOWEJ
W CHMIELOWICAH***

NA LATA:

2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14

Spis treści:

Część pierwsza

Szkolny Program Profilaktyki

- Preambuła
- 1. Podstawy prawne dla działań profilaktycznych
- 2. Diagnoza wstępna społeczności szkolnej
- 3. Zasoby szkoły do prowadzenia działań profilaktycznych
- 4. Cele profilaktyki szkolnej
- 5. Odbiorcy programu
- 6. Metody i formy realizacji
- 7. Szczegółowy plan działań profilaktycznych

Część druga:

Procedury postępowania w określonych sytuacjach w
Publicznej Szkole Podstawowej w Chmielowicach

PREambuła:

Człowiek jako istota społeczna nie potrafi żyć sam. Najlepiej rozwija się, uczy, pracuje, gdy ma wokół siebie innych ludzi. Nie zawsze jednak potrafi docenić obecność drugiego człowieka, W związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów istnieje konieczność podjęcia kompleksowych działań profilaktycznych na terenie szkoły.

Według Zbigniewa B. Gasia : "Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowe życie."

Program Profilaktyki w Publicznej Szkole Podstawowej w Chmielowicach powstał w wyniku diagnozy środowiska szkolnego zgodnie z Programem Wychowawczym Szkoły i aktami prawa oświatowego.

Misją naszego programu jest wychowanie uczniów naszej szkoły na ludzi rozumiejących siebie i umiejących żyć z innymi i dla innych.

Głównymi założeniami programu jest kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktyka uzależnień oraz szeroko rozumiana edukacja niezbędna do wyrobienia właściwych postaw i zachowań. Program obejmuje pierwszy etap edukacyjny (klasy I- III) oraz drugi etap edukacyjny (klasy IV- VI). Treści przekazywane uczniom oraz sposoby realizacji są dostosowane do wieku rozwojowego na poszczególnych etapach, programów nauczania, indywidualnych potrzeb dzieci i potrzeb środowiskowych.

I Podstawy prawne dla działań profilaktycznych

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art.72*
- *Konwencja o Prawach Dziecka - art.3, art.19, art.33*
- *Ustawa z dnia 7 X 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 roku Nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami)*
- *Rozporządzenie MENiS z dnia 26 II 2002 roku dotyczące kształcenia w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458)*
- *Rozporządzenie MENiS z dnia 19 VII 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, a zwłaszcza zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, a wartości rodziny (Dz. U. Nr 121 z dnia 31 VII 2002 roku, poz. 1037)*
- *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości (Dz. U. Nr 147 z 2002 r., poz. 1231)*

II Diagnoza wstępna społeczności szkolnej

Diagnoza została przeprowadzona na podstawie wywiadu, obserwacji i rozmów przeprowadzanych z d rodzicami, nauczycielami i uczniami. Celem diagnozy było rozpoznanie potrzeb i problemów społeczności szkolnej.

Na pytanie o występujące w szkole zagrożenia uczniowie najczęściej odpowiadali:

- zaczepianie
- przezywanie
- bójki

Na pytanie o najtrudniejsze problemy z uczniem nauczyciele wymienili:

- zachowanie aroganckie
- wulgaryzmy
- wyśmiewanie się

Do rodziców została skierowana prośba o sugestie w sprawie problematyki jaka powinna być poruszana w szkole, celem wsparcia rodziców w wychowaniu dzieci, kształtowaniu ich postaw, ochrony przed zagrożeniami.

Najważniejsze problemy wymieniane przez rodziców to:

- kultura zachowania wobec nauczycieli, kolegów, osób starszych
- zdrowy styl życia: sposoby spędzania wolnego czasu

Po analizie zebranych informacji, biorąc pod uwagę fakt, iż skuteczność oddziaływań profilaktycznych zależy od redukcji czynników ryzyka oraz wzmacnianiu czynników chroniących, tkwiących w środowisku rodzinnym, szkolnym oraz cechach osobowości ucznia, wyciągnięto następujące wnioski:

1. Dbać o kulturę zachowania uczniów.
2. Uczulić wychowawców na problemy swoich wychowanków, prowadzić stały monitoring zachowań

III Zasoby szkoły do prowadzenia działań profilaktycznych

Zasoby szkoły to baza materialna, organizacyjna i merytoryczna którą dysponuje szkoła i którą może przeznaczyć na działalność profilaktyczną.

1. Baza materialna:
 - środki materialne z budżetu szkoły, na szkolenia nauczycieli z zakresu profilaktyki oraz na opłacanie potrzebnych działań profilaktycznych

2. Baza organizacyjna:
 - Kontynuacja współpracy z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - kontynuacja współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej - organizowanie wspólnie różnych działań profilaktycznych (dożywianie, pomoc materialna
 - współpraca z policją (pogadanki, działania interwencyjne w razie potrzeb)
 - zaplecze szkoły - sprzęt radio-telewizyjny, pracownia komputerowa, internet, telefon, biblioteka, ksero
 - współpraca z PCK i SU
 - realizacja programu Szkoła bez Przemocy i Szkoła z Prawami Ucznia
 - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną

3. Baza merytoryczna:
 - nauczyciele posiadający wiedzę z zakresu profilaktyki

IV Cele profilaktyki szkolnej

1. W klasach I-III
 - wdrażanie do życia w szkole i w klasie
 - zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowych reakcji na tle zagrożenia
2. W klasach IV-VI
 - zapobieganie zachowaniom agresywnym
 - motywowanie do zdrowego stylu życia

VI Odbiorcy programu:

1. Uczniowie
2. Nauczyciele
3. Rodzice

VII Metody i formy realizacji

Uczniowie:

1. pogadanki, minidramy, wycieczki klasowe
2. realizacja tematyki związanej z profilaktyką podczas godzin wychowawczych,
3. udział w imprezach klasowych (zgodnie z planem pracy wychowawców klas),
4. udział w uroczystościach i imprezach szkolnych
5. udział w zajęciach pozalekcyjnych
6. udział w konkursach,
7. udział w zawodach sportowych
8. udział w akcjach o charakterze charytatywnym np.:(wolontariat)

Nauczyciele:

1. doskonalenie - udział w kursach, szkoleniach z zakresu profilaktyki
2. tematyka godzin wychowawczych.

Rodzice:

1. spotkania klasowe - pogadanki, dyskusje,
2. indywidualne rozmowy i doradztwo pedagogiczne,
3. włączanie rodziców do wspólnych działań.

VII. Szczegółowy plan działań profilaktycznych

Klasy I-III

Cel 1: Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i grupie rówieśniczej

ZADANIA	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
Wdrażanie do przestrzegania przez uczniów swoich praw i obowiązków	Pogadanki w oparciu o Statut Szkoły oraz Konwencję Praw Dziecka Poznanie regulaminu klasy i norm zachowania.	Uczniowie przestrzegają zasady i normy przyjęte w społeczności szkolnej i w klasie
Kształtowanie umiejętności zachowania się wobec pracowników szkoły.	Uczenie właściwych zachowań wobec pracowników szkoły	Kulturalnie zachowują się wobec pracowników i rówieśników
Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami- wyrabianie postaw wzajemnej pomocy	Wspólne ustalenie regulaminu zachowania się w klasie. Uczenie się lepszego zrozumienia siebie i innych. Uczenie akceptacji i tolerancji. Uczenie reagowania na zjawiska przemocy, zachęcanie do szukania pomocy u osób dorosłych.	Uczniowie są samodzielni w rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy. Przestrzegają ustalonych regulaminów. Prezentują postawy tolerancji i akceptacji wobec innych.

Cel.2 Zaznajomienie z zagrożeniami zdrowia człowieka i kształtowanie prawidłowych reakcji na te zagrożenia

Uczenie zdrowego stylu życia.	Poznanie zasad higieny osobistej Zachęcanie do czynnego wypoczynku.	Uczniowie znają zasady higieny osobistej oraz wiedzą, jakie są zagrożenia dla ich zdrowia i życia.
Zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych.	Kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc do ludzi dorosłych. Uczenie pokojowego rozwiązywania konfliktów.	Chętnie zwracają się do dorosłych o pomoc w sytuacjach trudnych.
Kształtowanie postawy ograniczonego zaufania do osób nieznanymi.	Przestrzeganie przed niebezpieczeństwami mogącymi grozić ze strony osób nieznanymi.	Prezentują postawę ograniczonego zaufania do osób dorosłych.
Reagowanie na zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia	.Poznanie wpływu substancji szkodliwych na organizm. Uczenie postaw prozdrowotnych. Uczenie rozwiązywania kwestii spornych bez użycia przemocy. Wyrabianie umiejętności rozpoznawania substancji groźących zdrowiu. Wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach groźących zdrowiu dziecka.	Umieją dbać o swoje zdrowie, potrafią rozpoznać substancje, które szkodzą zdrowiu. Umieją dostrzegać sytuacje zagrażające ich zdrowiu. Potrafią mówić „nie” w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu.

Klasy IV-VI

Cel 1: Zapobieganie zachowaniom agresywnym

ZADANIA	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
Wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny.	Rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji każdego ucznia, efektywne wykorzystanie wolnego czasu. Kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie. Ćwiczenia podnoszące samoocenę, uczenie samoakceptacji. Zajęcia poświęcone przestrzeganiu przez uczniów praw i obowiązków	Uczniowie mają pozytywny obraz samych siebie. Uczniowie umieją akceptować samych siebie. Uczniowie przestrzegają prawa i obowiązki
Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.	Uświadomienie, że wszelkie zjawiska przemocy są naruszeniem dóbr i praw człowieka. Uczenie młodzieży polubownego załatwiania spraw. Kształtowanie umiejętności odróżnienia rzeczy dobrych od złych.	Umieją troszczyć się o bezpieczeństwo własne i innych. Prezentują postawy otwartości.

Cel 2: Motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia

ZADANIA	TREŚCI	OSIĄGNIĘCIA
Przekazanie informacji o szkodliwości używek i innych substancji szkodliwych dla zdrowia.	Zapoznanie uczniów z informacjami dotyczącymi negatywnego wpływu środków odurzających na organizm człowieka.	Znają negatywne skutki zażywania substancji odurzających.
Kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem	Wyrabianie umiejętności radzenia sobie z presją grupy.	Potrafia walczyć ze stresem
Uczenie, jak odmawiać bez obawy przed odrzuceniem.	Rozpoznawanie swoich mocnych i słabych stron, zalet i wad. Uczenie się umiejętności obrony przed naciskami ze strony otoczenia, rówieśników i osób dorosłych. Prowadzenie rozmów na temat poszanowania godności ludzkiej i koleżeństwa. Uczenie się „sztuki odmawiania”.	Znają swoje dobre i słabe strony. Umieją bronić się przed presją grupy.

SPOSOBY REALIZACJI:

- Realizacja programu *Szkoła bez przemocy*
- Realizacja programu *Szkoła z prawami dziecka*
- Spotkania z policjantem, pielęgniarką szkolną, strażakami
- Pogadanki
- Mini dramy
- Wycieczki klasowe
- Konkursy plastyczne,
- Quizy tematyczne
- Zajęcia w bibliotece szkolnej
- Zapoznanie z konwencją praw dziecka.
- Przedstawienia profilaktyczno-edukacyjne.
- Kontrakt zawarty między wychowawcą a uczniem
- Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i innych formach pracy pozalekcyjnej.

REALIZATORZY:

- Wychowawcy i nauczyciele uczący w klasach I – VI
- Pedagog szkolny
- Zaproszeni goście

METODY OCENY SKUTECZNOŚCI PROGRAMU:

Analiza dokumentacji wychowawców klas